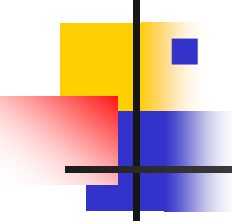

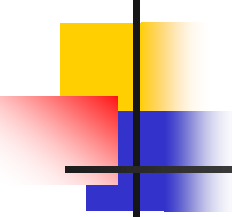
Kulturní vývoj ve znamení gotického slohu

-
- Zdokonalení ve výrobě v 13. stol. a proměny ve společnosti ovlivnily způsob života lidí a jejich kulturu.
 - **Všeobecný rozvoj** – města, práce řemeslníků, dokonalejší nástroje v zemědělství (více potravin-trhy ve městech), více času na zábavu (vyprávění kupců o dalekých zemích), vznik škol, literatura v národních jazycích, hudební tvorba.
 - **Nový stavební styl – gotika** (kostely, hrady, měšťanské domy)

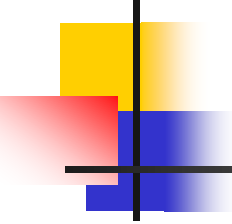

Klanění tří králů od Gentila de Fabriana

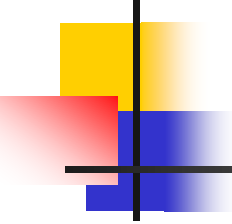
Vzdělanost

- **Školy:** při biskupstvích, v klášterech, městské – pro obchodníky, úředníky (příprava na univerzitu).
- **Univerzity:** povoluje papež, zakládá panovník, v čele rektor (pro lékaře, kněze, právníky, učitele – vyučuje se latinsky).
- Nejstarší univerzity v Itálii, Francii, Anglii.
- **1348 – univerzita v Praze** – první ve střední Evropě.

Literatura

- **Náboženská:** bible a její překlady, zpěvníky, pojednání o náboženských otázkách.
- **Světská:** naučné spisy, cestopisy, kroniky.
- **Krásná literatura:** hrdinské příběhy (eposy), milostné básně, rytířské písně, studentské písně, lidové hry, malované knihy, ozdobné písmo, obrázky – **miniatury**.
- Literatura vzniká i v **národních jazycích**, ne jen v latině.

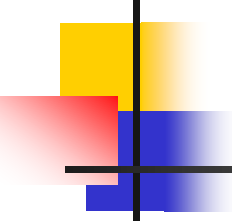

Stavitelství

- Gotický styl přišel z Francie: nejkrásnější katedrály, mosty, vysoké zdi hlavní lodi byly z vnější strany podepřeny opěrným systémem.
- Typický znak: lomený oblouk, žebrová klenba, kamenické ozdoby (fiály, růžice, chrlice...).
- Stavitelé: Matyáš z Arrasu, Petr Parléř.
- Stavby v Čechách: Bezděz, Karlštejn, Křivoklát, Pražský hrad, Zvíkov, Karlův most...

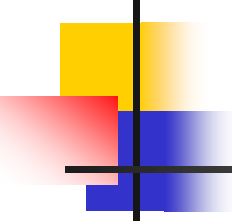
Gotické fresky v kapli svatého Jana Křtitele v Olomouci

Výtvarné umění

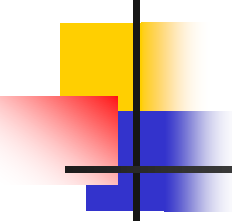
- **Sochařství:** náboženské motivy – Madona s Ježíšem (Panna Marie s Ježíškem) ze dřeva i z kamene. Sochy jsou mnohobarevné (polychromní).
- **Malířství:** nástěnné deskové obrazy (Mistr Theodorik), fresky.
- **Umělecká řemesla:** zlatnictví, šperky, zbraně, vyšívané látky, oděvy - móda.

Shrnutí učiva

- Gotické stavitelství pochází z Francie.
- Jeho hlavními znaky jsou lomený oblouk, žebrová klenba, vnější opěrný systém, odlehčené zdivo a velká okna.
- Gotický styl se odráží ve všech oblastech lidského života: školství a věda, literatura, umění.

Otázky k opakování

- Jakou změna života přinesla gotika?
- Jak se změnilo školství, které školy vznikaly?
- Co znamená, že literární díla vznikala v národních jazycích?
- Uved' znaky gotického slohu a druhy staveb.